
Sprawozdanie z działalności Towarzystwa w 1999 r. : Sprawozdanie Sekretarza Generalnego

---

Rocznik Towarzystwa Naukowego Warszawskiego 62, 95-98

1999

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych oraz w kolekcji mazowieckich czasopism regionalnych mazowsze.hist.pl.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

C. SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI TOWARZYSTWA W 1999 R.

1. SPRAWOZDANIE SEKRETARZA GENERALNEGO

W minionym roku Towarzystwo prowadziło zwykłą działalność statutową kontynuując wcześniej podjęte zadania, stałe cykle posiedzeń naukowych i organizacyjnych, podejmowanie działań bieżących należących do zakresu działalności statutowej TNW, publikacje wydawnictw i inne.

Był to drugi rok trzyletniej kadencji obecnego Prezydium TNW oraz przewodniczących i sekretarzy Wydziałów.

W końcu 1999 liczba członków wynosiła 420 osób, 301 członków zwyczajnych i 119 członków korespondentów.

W roku sprawozdawczym odbyło się 7 zebrań plenarnych Towarzystwa połączonych z wykładami zwykle o szerszej – interdyscyplinarnej tematyce.

Na zebraniu ogólnym (17 II) dr Leszek Jasień (doradca Premiera) wygłosił wykład pt. *Mity i rzeczywistość integracji Polski z Unią Europejską na obecnym etapie*.

Wydział Nauk Historycznych i Filozoficznych wraz z Polskim Towarzystwem Filozoficznym zorganizował (8 III) sesję na temat: „Obraz świata, świat przeżyć i przeżycie znaczenia“ z okazji 120 rocznicy urodzin i 50 rocznicy śmierci Władysława Witwickiego. Wykłady na tej sesji wygłosili profesorowie: Jan Woleński, Teresa Rzepa, Juliusz Domański.

Wydział Nauk Lekarskich zorganizował (14 V) sympozjum na temat eutanazji, w którym jako wykładowcy reprezentujący różne dziedziny i punkty widzenia, przedstawili eksperci z poszczególnych dziedzin wykłady: prof. Marek Kowalczyk: *Eutanazja jako problem*, prof. Jacek Łuczak: *Wielowymiarowe cierpienie śmiertelnie chorych a problemy etyczne*, prof. Stanisław Pużyński: *Eutanazja i zaburzenia psychiczne*, ks. Zbigniew Pawlak: *Skrajna depresja jako problem terapeutyczno-duszpasterski*, prof. Marek Wichrowski: *Spór o eutanazję: jakość versus świętość życia człowieka niewinnego*, ks. prof. Tadeusz Ślipko: *Eutanazja z punktu widzenia etyki chrześcijańskiej*, prof. Eleonora Zielińska: *Oceny prawno-karne eutanazji*, mec. Jerzy Nauman: *Pomiędzy „zabij“ a „uwolnij mnie“*.

Wydział Nauk Matematycznych i Fizycznych (III), Nauk Biologicznych (IV) i Nauk Technicznych (VI) zaprosił prof. Karola Kropa z AGH, który wygłosił (22 XI) wykład na temat: *Promieniowanie synchrotronowe*

– wykorzystanie w nauce i technice. W posiedzeniu wzięli udział członkowie Wydziałów III, IV i VI.

Dla uczczenia pamięci Stanisława Staszica, w rocznicę Jego urodzin (24 XI), co roku odbywa się uroczyste posiedzenie Towarzystwa z wykładem „in memoriam Stanisław Staszic“. W minionym roku prof. Jerzy Kłoczowski wygłosił wykład pt. *Polska w Europie w oczach polskich historyków*. Po wykładzie zebrani zostali zaproszeni na koktail, w czasie którego kontynuowano dyskusję na ten temat. Przed wykładem prezes TNW prof. Witold Rudowski wręczył dyplomy członkom Towarzystwa wybranym w dniu 17 lutego 1999 r.

Wydział II Nauk Historyczno-Społecznych i Filozoficznych łącznie z Polskim Towarzystwem Filozoficznym zorganizował (6 XII) sesję nt. „Stanisław Leśniewski apostata filozofii“ – w sześćdziesiątą rocznicę śmierci twórcy mereologii. Referaty wygłosili: prof. Jan Woleński, Józef Stuchliński, mgr Mariusz Gryganiec.

W 150 rocznicę śmierci Juliusza Słowackiego i Fryderyka Chopina została zorganizowana sesja (13 XII), na której planowano wygłoszenie wykładów prof. Aliny Kowalczykowej – przewodniczącej Roku Słowackiego pt. *Juliusz Słowacki na nowo odczytany* i prof. Anny Czekanowskiej-Kuklińskiej pt. *Fryderyk Chopin kompozytor wielkiej wizji*. W sesji wzięli udział członkowie Komitetu Budowy Pomnika Słowackiego w Warszawie. Wykład prof. A. Kowalczykowej nie został niestety wygłoszony.

Ponadto miały miejsce trzy posiedzenia Zarządu TNW poświęcone sprawom organizacyjnym i bieżącym.

Działalność odczytową w ramach zebrań wydziałowych prowadziły wszystkie Wydziały i Komisje.

Łącznie w Wydziałach i Komisjach odbyły się 34 zebrania z odczytami i referatami, w tym: Wydz. I – 7 zebrań, Wydz. II – 3 zebrania, Wydz. III – 2 zebrania, Wydz. IV – 6 zebrań, Wydz. V – 3 zebrania, Wydz. VI – 6 zebrań i Komisja Kultury Słowa – 7 zebrań.

Komisja Logiki Wydz. II TNW w ciągu 1999 r. zaprzestała swojej działalności.

W ramach działalności wydawniczej TNW w 1999 r. wydane zostały, z udziałem dotacji KBN, następujące pozycje:

- Jerzy Duma: *Nazwy rzeczne lewobrzeżnego Mazowsza*,
- Zuzanna Topolińska: *Język – człowiek – przestrzeń*,
- *Bibliografia językoznawstwa sławistycznego za rok 1995 z uzupełnieniami za lata poprzednie* pod red. Z. Rudnik-Karwatowej,
- *Słownik słów kluczowych językoznawstwa sławistycznego* pod red. Z. Rudnik-Karwatowej i Hanny Karpińskiej,

– Stefan Swieżawski: *Wszechświat* w tłumaczeniu francuskim pod red. Pawła Czartoryskiego,

– „Rocznik TNW“ ne LXI za 1998 rok.

Wydana przez TNW w 1997 r. książka Leszka Zasztowta pt. *Kresy 1832–1864. Szkolnictwo na Zimiach Litewskich i Ruskich dawnej Rzeczypospolitej* otrzymała nagrodę „Przeglądu Wschodniego“ za „najwybitniejsze książki naukowe dotyczące związków Polski i Polaków z krajami i narodami Europy Wschodniej“. Ponadto wydana w ubiegłym roku praca dr Wandy Szulowskiej i Ewy Wolnicz-Pawłowskiej pt. *Antroponimia polska na kresach południowo-wschodnich* otrzymała (1 X 99) nagrodę ze społową Ministra Edukacji Narodowej.

W 1999 r. kontynuowano współpracę z Fundacją im. Stefana Batorego w ramach programu wspierania udziału młodych pracowników naukowych z Polski w wyjazdach na zagraniczne konferencje naukowe. Fundacja przekazała TNW dotację w wysokości równowartości 160 000 USD na realizację programu w latach 1999 i 2000 r. W ramach tej działalności w 1999 r. przeprowadzone zostały 4 konkursy: 4/99-zima, 5/99-wiosna, 6/99-lato i 7/99-jesień. Łącznie rozpatrzono 405 wniosków. Przyznano stypendia 141 osobom, na kwotę 258.090 zł. Koszta związane z obsługą techniczną wyniosły 46 989 zł, łącznie 305 079 zł.

Na rok 2000/2001 (5 konkursów) pozostało z dotacji im. Batorego 355 729 zł.

W nocy z 21 na 22 października 1999 r. miało miejsce włamanie do pomieszczeń TNW. Skradzione zostały komputer i drukarka zakupione ze środków Fundacji im. St. Batorego, służące do prowadzenia ewidencji wniosków związanych ze stypendiami na podróże naukowe. Pracownicy Fundacji obiecywali przekazać TNW ponownie używany sprzęt.

W celu zabezpieczenia przed dalszymi włamaniami, pomieszczenia TNW zostały częściowo przebudowane, zainstalowano dodatkowy alarm, wykupione zostały ubezpieczenia pomieszczeń i sprzętu Towarzystwa.

W Brwinowie (pow. Grodzisk Mazowiecki) odbyła się (19 IX) uroczystość umieszczenia tablicy pamiątkowej na domu profesora Wacława Wernera w Brwinowie (ul. Słoneczna 3), upamiętniającej fakt ukrywania we wmurowanej cegle ołowianej preparatu radowego, będącego własnością Towarzystwa Naukowego Warszawskiego, a przekazanego przez profesora Ludwika Wertensteina, kierownika pierwszego polskiego laboratorium radiologicznego. W uroczystości wziął udział w imieniu Zarządu TNW prof. Zdzisław Mikulski.

We wsi Goźlin k. Garwolina odbyła się (10 X) uroczystość odsłonięcia i poświęcenia obelisku i tablicy pamiątkowej ku czci Profesora Aleksandra

Jabłonowskiego – prezesa odrodzonego Towarzystwa Naukowego Warszawskiego (w latach 1907–1913). W imieniu Zarządu TNW słowa podziękowania wyraził prof. Zdzisław Mikulski.

❖ Członkowie Prezydium TNW: prof. Witold Rudowski i prof. Ewa Rzezińska-Feleszko oraz członek TNW prof. Andrzej Trzebski zostali członkami Komitetu Budowy Pomnika Juliusza Słowackiego w Warszawie, jako członkowie Komitetu Honorowego. Pomnik ma być ustawiony na Placu Bankowym.